

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ
ПОЛТАВСЬКИЙ ОСЕРЕДОК УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ БІОБЕЗПЕКИ

«Сучасні проблеми біобезпеки в Україні»

МАТЕРІАЛИ
II Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет – конференції

18 - 19 квітня 2019 р.

Україна м. Полтава

Збірник містить матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет – конференції «Сучасні проблеми біобезпеки в Україні»

Редакційна колегія:

Аранчій В.І., канд. екон. наук, проф.; Писаренко П.В., д-р. с.-г. наук, проф.; Кулинич С.М. д-р. вет. наук, проф.; Передера С.Б., канд. вет. наук, доцент; Самойлік М.С. д-р. екон. наук, проф.; Щербакова Н.С. канд. вет. наук, доцент; Аранчій Я.С., канд. екон. наук; Замазій А.А., д-р вет. наук, проф.; Передера Ж.О. канд. вет. наук, доцент; Петренко М.О., канд. с.-г. наук, доцент; Конє М.С., канд. вет. наук, доцент; Лавріненко І.В., канд. вет. наук, доцент; Передера О.О., канд. вет. наук, доцент; Титаренко О.В., канд. вет. наук, доцент; Павлов С.Л.; Назаренко В.К.

Затверджено до друку Вченою радою Полтавської державної аграрної академії (протокол № 17 від 23 квітня 2019 р.)

Відповідальний за випуск:

к.в.н., доцент Передера Жанна Олександрівна

Відповідальність за зміст і достовірність публікацій несуть автори наукових доповідей та повідомлень.

Сучасні проблеми біобезпеки в Україні: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної інтернет – конференції, 18–19 квітня 2019 року. – Полтава: 2019, – 105 с.

© Полтавська державна аграрна академія, 2019 р.

ЗМІСТ

ЛАБОРАТОРНА БІОБЕЗПЕКА ТА БІОЗАХИСТ

Айцзулова Т.В., Амбросова Т.М.

7

БІОБЕЗПЕЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ БІОМЕДИЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Губрій З.В., Швед О.В., , Петріна Р.О., , Газриляк В.В., Новіков В.П.

9

ЗАХОДИ З ПРОФІЛАКТИКИ ТА ПОПЕРЕДЖЕННЯ ЗАНЕСЕННЯ ЗБУДНИКА АЧС НА ТЕРИТОРІЮ УКРАЇНИ

*Щербаківа Н.С., Передера Ж.О., Передера С.Б., Локес-Крупка Т.П.
Степанян Д.А.*

13

ДІАГНОСТИКА ОРНІТОБАКТЕРІОЗУ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ

Духніцький В.Б., Тишківська А.М.

15

ЛЕПТОСПИРОЗ: НЕБЕЗПЕКА ТА ПРОФІЛАКТИКА

Гітаренко О.В.

16

ЗАХОДИ ЛІКВІДАЦІЇ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ДЕРМАТОФІТОЗІВ У КОТІВ В УМОВАХ ПОЛТАВСЬКОЇ МІСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ ЛІКАРНІ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ М. ПОЛТАВА

Душинська А.С., Конє М.С.

18

МОНІТОРИНГ НОВОУТВОРЕНЬ ДРІБНИХ СВІЙСЬКИХ ТВАРИН В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ «ЗВІЯТКО», М.ДНІПРО

Кононенко Ю.В.

20

ОЦІНКА ЗАРАЖЕННЯ ЕХІНОКОКОЗОМ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ

Морозов Б. С., Березовский А.В.

22

СЕЗОННА ТА ВІКОВА ДИНАМІКИ ГЕЛЬМІНТОЗІВ У ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ ЦЕНТРАЛЬНОГО РЕГІОНУ УКРАЇНИ

Кручиненко О. В.

25

ВИКОРИСТАННЯ ІМУНОСТИМУЛЯТОРІВ У СОБАКІВНИЦТВІ

Малиновська А.Ю., Передера С.Б.

28

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА КЛІНІЧНІ ОЗНАКИ ЗА ГОСТРОГО СТАФІЛОКОКОЗУ СОБАК В УМОВАХ ПРИВАТНОГО СЕКТОРУ М. ПОЛТАВИ

Рубаненко І.Б., Передера О.О., Передера Р.В.

30

ЗАХОДИ З БІОБЕЗПЕКИ ЩОДО ЗАХИСТУ СВИНОКОМПЛЕКСІВ ВІД ЗАНОСУ ЗБУДНИКІВ ІНФЕКЦІЙНИХ ХВОРОБ ТА ЇХ РОЗПОВСЮДЖЕННЯ	31
<i>Передера С.Б., Щербакова Н.С. Передера Ж.О. Зезекало В.К., Плескач К.О.</i>	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ ТА ПРОФІЛАКТИКИ ІНФЕКЦІЙНОГО РИНОТРАХЕЇТУ У КОТІВ В УМОВАХ ВЕТЕРИНАРНОЇ КЛІНІКИ ТОВ «БІОЦЕНТР» МІСТА ПОЛТАВА	33
<i>Конє М.С.</i>	
ВПЛИВ ЗМІННОГО ІМПУЛЬСНОГО ЕЛЕКТРОМАГНІТНОГО ПОЛЯ НАДНИЗЬКОЇ ЧАСТОТИ НА РІВЕНЬ ТИРЕОЇДНИХ ГОРМОНІВ КУРЕЙ КРОСУ ТЕТРА-Х	35
<i>Присяний С.Б., Забарна І.В., Памірський А.С.</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ПОШИРЕННЯ КРИПТОСПОРИДІОЗУ СЕРЕД ДЕКОРАТИВНИХ ПТАХІВ В УМОВАХ КОНТАКТНОГО ЗООПАРКУ МАККІ-ПАККІ М. ОДЕСИ.	37
<i>Ливоварова І. В., Токар С. А., Бойко Т. В.</i>	
ЯЩІРКА ПРУДКА (<i>Lacerta agilis</i> Linnaeus, 1758) ЯК ПРИРОДНИЙ РЕЗЕРВУАР ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ	40
<i>Гуль О. І.</i>	
ЩОДО НЕБЕЗПЕКИ ТУБЕРКУЛЬОЗУ	42
<i>Передера С.Б., Щербакова Н.С., Передера Ж.О. Гаркуша О.В.</i>	
ПРОФІЛАКТИКА МІКСОМАТОЗУ КРОЛІВ	44
<i>Хиль А. М.</i>	
ЯКІСТЬ І БЕЗПЕКА ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ В ЖИТОМИРСЬКОМУ РЕГІОНІ - НАГАЙНА ПРОБЛЕМА СЬОГОДЕННЯ	46
<i>Котелевич В.А., Складенко Т. В.</i>	
МОНІТОРИНГ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ СУБ М'ЯСА І М'ЯСОПРОДУКТІВ ВЕЛИКОЇ РОГАТОЇ ХУДОБИ В ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ	49
<i>Ледок Н.В., Добровольський О.О., Лутол Д.С.</i>	
ПРОФІЛЬ ФЛЕЙВОРУ ВЕРШКОВОГО МАСЛА З БІОАНТИОКСИДАНТАМИ	52
<i>Загоруй Л. П., Мазур Т. Г., Калініна Г.П.</i>	
ОРГАНОЛЕПТИЧНА ОЦІНКА ВАРЕНИХ КОВБАСНИХ ВИРОБІВ	54
<i>Назаренко В.А., Сітнік Л.А., Дроздова Л.Ю.</i>	

МОНІТОРИНГ СПОЖИВАННЯ М'ЯСНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ В ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ МІСТА ОДЕСИ. <i>Мерліч В.Г., Коренева Ж.Б., Хімич М.С.</i>	57
ОЦІНКА ДЕГУСТАЦІЙНИХ ПОКАЗНИКІВ М'ЯСА Й М'ЯСНОГО БУЛЬЙОНУ КУРЧАТ-БРОЙЛЕРІВ НА ТЛІ ЗГОДОВУВАННЯ РАЦІОНІВ ЗБАГАЧЕНИМИ ХЕЛАТНИМИ МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ <i>Тимошенко Р. Ю., Фотіна Т. І., Назаренко С. М.</i>	60
РАДІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ ПРІСНОВОДНОЇ ТА МОРСЬКОЇ РИБИ <i>Півень О. Т., Клімінченко А. В., Коновалова М. О.</i>	62
КРИТЕРІЇ БЕЗПЕЧНОСТІ М'ЯСА ЗАБІЙНИХ ТВАРИН ЗА ЇХ ВИРОБНИЦТВА ТА ОБІГУ <i>Богатко Н.М.</i>	64
ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА РІЗНИХ СПОСОБІВ ДЕФРОСТАЦІЇ М'ЯСНОЇ СИРОВИНИ. <i>Станков М.М., Коренева Ж.Б., Голованова А.І.</i>	67
БІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ЯКОСТІ ВОДИ – ЗАПОРУКА ЗДОРОВ'Я ТВАРИН <i>Соколюк В.М., Лігоміна І.П., Фурман С.В., Лісогурська Д.В.</i>	70
МОНІТОРИНГ ОКРЕМИХ ЕЛЕМЕНТІВ СУБ М'ЯСА І М'ЯСОПРОДУКТІВ СВИНЕЙ У ОДЕСЬКІЙ ОБЛАСТІ <i>Тіторенко І.І., Патлаток О.Ю., Гура А.В., Щербина М.С.</i>	72
ПОРІВНЯННЯ МАСОВОГО І ХІМІЧНИЙ СКЛАДУ МОРСЬКОЇ РИБИ ТА РИБИ ЛИМАНІВ ОДЕСЬКОГО РЕГІОНУ. <i>Уманський М.С., Коренева Ж.Б., Голованова А.І.</i>	74
АНАЛІЗ ВМІСТУ НІТРАТІВ У ОВОЧАХ, ВИРОЩЕНИХ У ВІДКРИТОМУ ҐРУНТІ <i>Хіцька О.А.</i>	77
ОРГАНОЛЕПТИЧНА ОЦІНКА ДЕЯКИХ ВИДІВ ПЕЛЬМЕНІВ, ЩО РЕАЛІЗУЮТЬСЯ В ТОРГІВЕЛЬНІЙ МЕРЕЖІ МІСТА ОДЕСИ. <i>Штрахова К., Гуніч В.В.</i>	79
ВЕТЕРИНАРНО-САНІТАРНА ОЦІНКА БАРАНИНИ ЯКА РЕАЛІЗУЄТЬСЯ НА АГРОПРОДОВОЛЬЧИХ РИНКАХ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ <i>Шурда М.М., Жогло О.В., Грушкі І.О.</i>	82

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ АГРОЕКОСИСТЕМИ В УМОВАХ ТЕХНОГЕННОГО НАВАНТАЖЕННЯ	
<i>Бутко В. Р., Костюченко Ю.С, Третьякова Д.М., Солодовник М.А.</i>	84
ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО РИЗИКУ ЕМІСІЇ ПАРНИКОВИХ ГАЗІВ В АТМОСФЕРУ У ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СПОСОБУ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ	
<i>Галицька М.А., Диченко О. Ю.</i>	86
ВИКОРИСТАННЯ ГЕОІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ НАСЛІДКІВ ВІД ПОВЕНЕЙ	
<i>Калініченко В.М., Назорна С.В.</i>	88
ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО РИЗИКУ ПРИ ВИКОРИСТАННІ ПРИРОДНИХ РОЗСОЛІВ ТА МІНЕРАЛІВ ДЛЯ БОРОТЬБИ З КАРАНТИННИМИ БУР'ЯНАМИ	
<i>Дяченко А.С.</i>	89
БІОБЕЗПЕКА: АСПЕКТИ ІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ	
<i>Коваленко Н.П., Поспелова Г.Д., Шерстюк О.Л., Коваленко Є.А.</i>	90
ЗМІНА МІКРОБНОЇ СПІЛЬНОТИ НАФТОЗАБРУДНЕНОГО ҐРУНТУ	
<i>Кузенко Л.Ю., Горбонос В.М., Ярош Р.В., Ковтун Р.О.</i>	94
ОЦІНКА РИЗИКУ ЗДОРОВ'Ю НАСЕЛЕННЯ У СФЕРІ ПОВОДЖЕННЯ З ТВЕРДИМИ ВІДХОДАМИ	
<i>Русин О.В., Крамаренко А.В.</i>	96
БІОЛОГІЧНА АКТИВНІСТЬ ҐРУНТУ АГРОЕКОСИСТЕМ	
<i>Тараненко А.О., Тараненко С.В.</i>	98
ВИЗНАЧЕННЯ ЯКОСТІ ДЕЯКИХ ВИДІВ ВЕРШКОВОГО МАСЛА	
<i>Шигаренко Ю.О., Ярмаш А., Левченко Л.В.</i>	99
ПРОФІЛАКТИКА ТА ЛІКУВАННЯ САЛЬМОНЕЛЛЕЗУ СВИНЕЙ В УМОВАХ ТОВ «ПІГ АГРО»	
<i>Комисаренко А.</i>	101
ЗАСТОСУВАННЯ КОМПЛЕКСНОГО ЛІКУВАННЯ САЛЬМОНЕЛЬОЗУ ПОРОСЯТ НА БАЗІ ТОВ «АГРІС»	
<i>Ільєсова А.</i>	102
ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ ЛІКУВАННЯ ПАРВОВІРУСНОГО ЕНТЕРИТУ СОБАК	
<i>Сулімов А. І.</i>	104

Найбільш поширений бур'ян у південно-західних районах України, трапляється також у Черкаській, Чернігівській та інших областях. Засмічують всі культури. Поширюється в основному за рахунок вітру, води і людини (перевіз зерна, прилипання до коліс транспортних засобів і сільськогосподарських знарядь).

Аналіз канцерогенного ризику розглядається окремо через важливість і необхідність частого використання. Викликається канцерогенами або іонізуючим опроміненням (є безпороговим). В даний час для аналізу і вирішення проблем, пов'язаних з ризиком, широко використовується так званий метод дерев [1]. До числа його переваг відноситься простота і наглядність графічного використання. Складна проблема розділяється на прості, а потім проводиться синтез отриманого рішення. Дерево рішень містить різні частини – ствол і різні по величині вітки, причому всі вони формують один організм. Поведінкою звичайного дерева і його частин керують закони біології, а у випадку дерева рішень – закони теорії вірогідності. Для аналізу дерева рішень використовують два види величин: вірогідність події і оцінки наслідків прийнятих рішень.

Визначимо, чи потрібно використовувати розчин МПВ чи біофиту для боротьби з амброзією, якщо при цьому шанс повного очищення території від амброзії - 80%. Варіант відсутності забруднення ґрунтів від МПВ=0,95 (75%)
Приймаємо бажаний результат як 100, небажаний як 0 (рис.1).

*Науковий керівник – д.с.-г.н., проф. Писаренко П.В., перший проректор ПДАА

БІОБЕЗПЕКА: АСПЕКТИ ІНФЕКЦІЙНОЇ ПАТОЛОГІЇ

Коваленко Н.П., Поспелова Г.Д.

к.с.-г.н., доцент

Полтавська державна аграрна академія, м.Полтава

e-mail: ninel.kovalenko2016@gmail.com

Шерстюк О.Л.

Полтавська державна аграрна академія, м.Полтава

Коваленко Є.А.

лікар загальної практики-сімейної медицини

ТОВ «МСЧ «Нафтохімік», м.Кременчук

Актуальність проблеми. Проблема біологічної безпеки останнім часом викликає все більше занепокоєння у населення, політиків та вчених через реальний ріст біологічних загроз. Біологічна безпека включає широке коло питань, вирішення яких у сучасних умовах стає частиною національної безпеки як необхідної умови стійкого розвитку країни.

Біобезпека та біозахист – відносно нова сфера наукових знань, які в основному використовуються для того, щоб убезпечити працівників та середовище навколо них від поширення біологічного матеріалу, що використовується під час наукових та

інших досліджень. Біобезпека – це попередження, зменшення та елімінація впливу небезпечних біологічних чинників (агентів) на людей, тварин, рослин та навколишнє середовище, тоді як біозахист – заходи, спрямовані на попередження втрати, викрадання або використання з небезпечною метою (біотероризм) мікроорганізмів, біологічних матеріалів (біоагентів) або інформації. Зазвичай принципи біобезпеки та біозахисту запроваджуються у тих установах, в яких працюють зі збудниками хвороб як людини, так і тварин. Однак, науковці, які працюють з безпечним, на перший погляд, матеріалом, також повинні дотримуватися правил біобезпеки та біозахисту. Завдяки революційному розвитку медико-біологічних наук, для переважної більшості країн, певних груп та окремих осіб, стає все більш простою та доступною можливістю використання матеріалів, технологій і знань у небезпечних цілях – «подвійне використання». Результати анкетування, проведеного дослідниками з університету Бредфорд (Великобританія) M.Dando і B. Rappert серед студентів та науковці-біологів з багатьох країн світу (Великобританія, Фінляндія, Німеччина, Нідерланди, Південна Африка, США, Україна та ін.), виявили потребу в освітній та інформаційно-просвітницькій діяльності щодо питань біозахисту, біобезпеки та біоетики. Крім того, отримані результати показали, що, незважаючи на низький рівень обізнаності серед біологічної спільноти, існують шляхи ефективного підвищення зацікавленості вчених у вирішенні цих питань.

Мета роботи – з'ясувати роль інфекційної патології як одного з факторів дестабілізації біологічної безпеки різних країн світу.

Об'єкт дослідження: біозагрози і біобезпека в Україні.

Предмети дослідження: інфекційні захворювання, як загроза біобезпеці.

Матеріали досліджень: чинні нормативно-правові акти щодо забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення України; національні та щорічні доповіді про стан здоров'я населення, санітарно-епідемічну ситуацію та результати діяльності системи охорони здоров'я України; доповіді ВООЗ щодо стану охорони здоров'я у світі; аналітичні матеріали та публікації за темою роботи.

Методи: аналітичний, бібліосемантичний, системного підходу.

Результати досліджень. Загрози біологічного походження поділяються на ненавмисні та навмисні. До ненавмисних відносяться: розвиток сучасних біотехнологій, неправильне збереження, використання чи переміщення біологічно небезпечних та інших агентів; інфекційні захворювання населення, неналежне утримання банків мікроорганізмів, біологічно небезпечних агентів, поява особливо небезпечних інфекцій; масові отруєння та захворювання, викликані чинниками, які негативно впливають на здоров'я (неповноцінні чи фальсифіковані продукти харчування, неякісні ліки, забруднена вода тощо); інфекційні захворювання сільськогосподарських тварин, поширення шкідників сільськогосподарських рослин; відсутність чітких кодексів поведінки при генноінженерній і біотехнологічній діяльності; еволюція мікроорганізмів та їх резистентність до антибіотиків. До навмисних відносяться біотероризм і неналежна комерційна діяльність [1].

Сучасна біоетика пропонує науково-обґрунтовані, етично вивірені та вже апробовані у цивілізованому світі підходи для захисту наших моральних цінностей від непередбачуваних наслідків розвитку медико-біологічних технологій, що допоможе нам підготуватися до життя в «європейському домі».

На сьогодні в Україні під час проведення медико-біологічних досліджень практично не враховуються сучасні вимоги біобезпеки, біозахисту та біоетики, що є підтвердженням необхідності та актуальності запровадження кроків, спрямованих на підвищення освіченості та обізнаності з питань біобезпеки, біозахисту та біоетики як вчених, так і наукової молоді з метою передбачення та попередження можливих негативних наслідків наукових досліджень.

Серед біологічних факторів дестабілізації біологічної безпеки різних країн світу провідне значення має інфекційна патологія. До початку XXI століття близько 70 % всіх реєстрованих хвороб людини належали до інфекційних хвороб і понад 50 млн. чоловік на планеті щорічно гинули від інфекцій. Серед інфекційної патології особливого значення набуло поширення нових та повернення колишніх особливо небезпечних інфекцій.

Завдяки щепленням були подолані деякі небезпечні хвороби. Проте зараз у багатьох країнах знову спостерігаються епідемії коклюшу, дифтерії, поліомієліту та кору.

З 1990-років спостерігається активізація ендемічних вогнищ туби зі збільшенням захворюваності, з 1961 року з'явилися вогнища нового біотипу холери Ель-Тор, з 1990 року – холери Бенгал. В останні десятиріччя XX століття вперше були виявлені такі захворювання, як легіонельоз, геморагічні лихоманки Ебола, Марбург, Ласа, геморагічна лихоманка з нирковим синдромом, СНІД, пріонові захворювання та ін. В останні десятиріччя кількість нових та повернення колишніх інфекційних хвороб вже перевищило 30 нозологічних форм. Відбулася активізація туляремії.

Один із найбільш серйозних викликів біобезпеки (біозахисту) становить пташиний H5N1, H7N9 та свинячий H1N1 (а також: H5N8, H7N3, H7N7...) віруси грипу, SARS, MERS, віспа, а також резистентні до ліків мікроорганізми (зокрема збудник туберкульозу – M(X)DRTB) тощо. За розрахунками ВООЗ [2] та окремих авторитетних у світі науковців [4], імовірність виникнення пандемії грипу в першій половині XXI ст. надзвичайно висока.

За даними ВООЗ і ДУ «Український центр контролю за соціально небезпечними хворобами МОЗ України», у 2014 р. країна увійшла до першої п'ятірки країн світу з найвищим тягарем мультирезистентного туберкульозу. З 2009 р. відмічається тенденція до зростання рівня захворюваності на гепатити А, В і С [4].

Величезна всесвітня проблема – внутрішньолікарняні інфекції (ВЛІ). В Європейському Союзі щорічно фіксується до 5 млн випадків ВЛІ. З них 100 тис. закінчуються смертю пацієнта. Розрізняють такі основні групи нозокоміальних інфекцій: бактеріємії й септицемії, гнійно-запальні ускладнення ран і опіків, гострі кишкові, респіраторні, уrogenітальні, посттрансфузійні інфекції та захворювання, обумовлені довготривалим лікуванням антибіотиками. Збудниками цих захворювань можуть бути найрізноманітніші види бактерій, вірусів, грибів і найпростіших. Однак

провідна роль належить представникам кокової групи, бактеріодам, клостридіям та численним грамнегативним паличкам. Кошти на лікування інфекцій та їх ускладнень сягають 7,5 млрд євро. За оцінками експертів, показник інфікування ВЛІ оцінюється від 5% до 15% госпіталізованих пацієнтів. Близько 20–30% ВЛІ – екзогенного походження, а це означає, що збудники інфекцій занесені пацієнтам ззовні. Ключову роль при перенесенні мікроорганізмів відіграє забрудненість рук медичного персоналу. На жаль, в Україні робота в цьому напрямі лише започатковується [5].

Окрема проблема – забезпечення населення України якісними продуктами харчування через торговельну мережу. Експерти Державної служби України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів перевірили 829 українських компаній, які займаються роздрібною торгівлею. Виявилось, що 52% з них порушують права споживачів. Серед найбільш поширених порушень – реалізація продуктів без належної інформації, продаж товарів, у яких закінчився термін придатності, неправильні умови зберігання.

На відміну від України у деяких державах Європи, наприклад, у Німеччині, існують магазини, що спеціалізуються на торгівлі продуктами, у яких закінчився термін реалізації. Споживачі знають про ризики, але самі оцінюють їх для себе і купують під свою відповідальність товар, який вже може бути непридатним для споживання.

Згідно законодавства України торгівля такими продуктами заборонена.

Ризики харчових отруєнь від вживання неякісних продуктів добре відомі. Їх можна попередити, контролюючи якість сировини і виробництва, дотримуючись правил гігієни, проте спалахи захворювань, викликаних несвіжими чи контамінованими збудниками інфекцій яйцями, молоком, рибою, овочами і фруктами відбуваються постійно.

За даними Держпродпотребслужби – органу, що відповідає за контроль якості та безпеки харчової продукції, не менше 30-50 % всіх продуктів харчування в Україні – фальсифікат. Провокуючі ракові пухлини гідрогенізовані жири в сирах, морозиві, сметані, майонезі та вершковому маслі, мікрофлора, яка може спричинити отруєння, – це те, що можна знайти на полицях продуктових магазинів. Погіршує ситуацію відсутність ефективного державного контролю у сфері якості та безпеки продуктів харчування.

Висновки. Актуальність проблеми біобезпеки для України пояснюється недосконалістю державної системи попередження біонебезпек, нестабільною ситуацією з інфекційною захворюваністю у світі, міграцією населення, погіршенням епідеміологічної ситуації в окремих регіонах.

Література

1. Сердюк А.М., Скалецький Ю.М. Біологічна безпека України: реалії та проблеми // Україна. Здоров'я нації. 2016. № 4/1 (41). – С. 7–12.
2. Более безопасное будущее: глобальная безопасность в области общественного здравоохранения в XXI веке : Доклад о состоянии здравоохранения в мире, 2007 г. – Женева : ВОЗ, 2007. – 69 с.

3. Смирн В. Глобальные катастрофы и тренды: Следующие 50 лет / В. Смирн. – Москва : АСТ-ПРЕСС КНИГА, 2012. – 368 с.
4. Епідеміологічні аспекти соціально значущих інфекцій / Т. А. Сергєєва, Ю. В. Круглов, О. В. Максименко [та ін.] // Клінічна імунологія. Алергологія. Інфектологія. – 2016. – № 4 (93). – С. 18–28.
5. Питання безпеки пацієнтів у системі забезпечення якості надання медичної допомоги / А. М. Сердюк, М. М. Риган, О. М. Науменко [та ін.] // Лікарська справа (журнал). – Рукопис.

ЗМІНА МІКРОБНОЇ СПІЛЬНОТИ НАФТОЗАБРУДНЕНОГО ГРУНТУ

Кузенко Л.Ю., Горбонос В.М., Ярош Р.В., Ковтун Р.О.

здобувачі вищої освіти, Полтавська державна аграрна академія, м. Полтава

e-mail: lyuda.Kuzenko1999@mail.com

Актуальність проблеми. Одне з провідних місць із-поміж екологічних проблем Полтавщини й у цілому України займає нафтове забруднення навколишнього середовища, зокрема ґрунтів сільськогосподарського призначення [1, 2].

Токсичність нафти стосовно біологічних об'єктів не завжди очевидна. Відомо, що невеликі кількості нафти мають стимулюючий вплив на ріст і розвиток рослин, мікроорганізмів. В той же час, відомі приклади масової загибелі рослин. Ґрунти при цьому зазнають значних змін, у результаті чого можуть частково або навіть повністю втрачати родючість. Встановлено, що у разі потрапляння нафти і нафтопродуктів у ґрунт відбуваються глибокі, незворотні зміни його морфологічних, фізичних, мікробіологічних, агрохімічних властивостей, що є причиною втрати агрономічної цінності ґрунтів і вилучення значних, переважно родючих, територій із сільськогосподарського використання. Між тим, деякі види нафти мають лікувальні властивості й можуть служити живильним середовищем окремих груп мікроорганізмів [3, 4].

Виділяють чотири інтервали концентрації нафти, які якісно відмінні за стійкістю ґрунтового мікробіоценозу до забруднення [5, 6]. У зоні гомеостазу (до 600 мг/кг ґрунту) всі мікробіологічні показники стабільні або навіть дещо поліпшуються, що може свідчити про стимулюючу дію низьких концентрацій нафти. У зоні стресу (600-40000 мг/кг ґрунту) відбуваються перші порушення в мікробній спільноті ґрунту, тобто поступове зниження її стійкості.

*Науковий керівник – Колеснікова Л. А, к.с.-г.н., доцент кафедри екології, збалансованого природокористування та захисту довкілля Полтавської державної аграрної академії.